

## Prof. dr. Hans Leibundgut – osemdesetletnik

Letos je dopolnil naš znanec in dober prijatelj profesor Leibundgut iz Züricha, upokojeni profesor za gojenje gozdov, visok starostni jubilej. Slovenski gozdarji smo ga spoznali, ko nas je kot izvedenec obiskoval v letih po vojni, ko smo obiskovali švicarsko gozdarstvo in ko je prirejal strokovne poti po Švici. V svojem nekaj deset strani debelim zapisu *Aus meinem Leben*, ki mi ga je poslal, ko je proslavljal rojstni dan, je opisal, kako je prišel v Jugoslavijo kot izvedenec in kako je doživljal nas in naše tedanje čase. Ostal je velik prijatelj Jugoslavije in jugoslovanskih gozdarjev. Na svojih obiskih pri nas je odkril naš svet, naše gozdove in velike možnosti za nagel razvoj gozdarstva v takšnega, ki je naravi dopadljiv. Ker profesorja Leibundguta mlajši rodovi ne poznajo, kaže na kratko opisati njegovo delo in osebnost v evropskem gozdarstvu.

Leibundgutovo delo predstavlja pomemben mejnik v zgodovini evropskega gozdarstva, ki je po dolgih letih mehanističnega gospodarjenja in iskanja poti iz njega z njegovimi zamisljimi zakoračil na simpatično pot ekološko in gospodarsko usklajenega dela z gozdom.

Leibundgut je nadaljeval z razvojem gojenja gozdov na temeljih, ki sta jih zapisala K. Gayer in Schaedelin v času po prepovedi sečenja na golo (1902) in razvoja kontrolne metode dela z gozdom v Švici. Razvil je koncept nege na znanstvenih temeljih in nego gozda postavil na čelo gozdnogospodarski politiki in vsemu delu z gozdom. Ta prodor pomeni krono evropskega gozdarstva po stoletnih zablodah mehanističnega dela z naravo.

Njegova zasnova dela z gozdom je oprta na sintezo ekologije in ekonomije, ki pa je izvedljiva le ob skrbnem načrtovanju dela z vsem živim v gozdu. Odlika njegovega dela je bila, da je vse svoje teorije preverjal v praksi. Med Leibundgutovim delovanjem je na visoki šoli v Zürichu delovala vrsta uglednih profesorjev, s katerimi je Leibund-

gut delil svoja razmišljanja in oblikoval svoj gozdnogojitveni koncept. Tisti, ki ga bliže poznamo, občudujemo njegovo nesebično delo. Vedno je bil pripravljen sprejemati mlade ljudi v svoj krog, kjer je tudi vedno prevladovalo enkratno ustvarjaino vzdušje. Evropski gozdarji, še posebej z Vzhoda, so Leibundguta poznali ravno zaradi njegove pripravljenosti pomagati, saj je poznal gmotne in moreče razmere Vzhodne Evrope. Kot izvedenec je posvetil vzhodni Evropi posebno skrb, ter konkretno in naravno pokazal, kaj in kako kje ukrepati. Te lastnosti številni izvedenci – pomočniki v tistem času niso imeli. Ob več kot tridesetletnem delu na ETH je oblikoval mnoge švicarske in tuje študente. Njegovih doktorantov je nekaj ducatov. Komaj pregleden pa je opus njegovih raziskovalnih del. Za Slovenijo je razvoj gojenja gozdov v Švici še posebej zanimiv. Študij razvoja gozdarstva pri nas in v Švici je namreč precej podoben. Švicarji so pred devetdesetimi leti prenehali z ekstenzivnimi sečnjami. Pri nas se je to zgodilo pred štiridesetimi leti. Do sedaj je ta ukrep šele letos posnemala le še ena dežela v ZRN, in sicer Saarland. Drugod po Evropi pa se pri tem zelo obotavljajo. Na Češkoslovaškem celo razmišljajo, da je mogoče gozdove žrtvovati za napredek industrije. Torej – najrazličnejša stanja in težnje v Evropi. Vendar pa se že povsod pojavljajo zahteve po negovalnem delu z gozdom. V Evropi prihaja čas, ko bo sonaravno gospodarjenje z gozdom postalo nujna. Idejno bogastvo Leibundgutovega izročila, ki ga je dal svojim študentom in ki ga načrtno ureja v svojih knjigah v svojem domu v okolici Züricha, bo tej Evropi bolj potrebno kot doslej. Zato želimo našemu jubilarntu še v naprej obilo življenjske moči pri svojem skrbnem urejanju in zapisovanju svojega bogatega znanja.

dr. Dušan Mlinšek